

## Frågor & Svar BARNVÄNLIG PLATS

### ***Vad skiljer Rädda Barnens barnvänlig plats från en lekhörna eller en barnpassning?***

Vi vet att det är viktigt och läkande för barn att få möjlighet att använda sin fantasi, leka och pyssla. Alla barn har rätt till lek, vila och fritid (Barnkonventionen artikel 31) och leken är viktig för barns hela liv och utveckling (Barnkonventionen artikel 6). Syftet med barnvänlig plats är att nå de barn och föräldrar som befinner sig i en särskilt utsatt situation. Vi kan genom den barnvänliga platsen ge barnen och de vuxna ett andrum genom lek. Den barnvänliga platsen är mer än en lekhörna eller endast barnpassning. Det är viktigt att den barnvänliga platsen ger utrymme för lek med fokus på relationsbyggande aktiviteter.

På en barnvänlig plats kan vi också **uppmärksamma** om andra rättigheter i barnets vardag inte tillgodoses. Genom mötet med barn kan vi **sprida information** också länka barn och föräldrar vidare till samhällsinsatser om det finns behov av det. Vi har också en viktig uppgift att samla in **kunskap om målgruppens behov** och föra den informationen vidare för att kunna påverka och **skapa mer långsiktig förändring**.

Inget av ovan ingår vanligtvis i en barnpassning.

### ***Hur många ledare är lämpligt att ha per barn på en barnvänlig plats?***

Enligt vår policy för trygg och säker verksamhet är det viktigt att aldrig vara ensam med barn och alltid vara minst två ledare. Om den barnvänliga platsen upplevs som stökig och på gränsen till rörig är det viktigt att fundera över om det finns tillräckligt med trygga vuxna på plats. När antalet barn varierar mycket och förutsättningarna ser väldigt olika ut krävs det att man testat sig fram. Vad bedömer ni på plats behövs för att platsen ska upplevas som trygg och säker, barnvänlig, inkluderande och stimulerande? För små barn krävs fler ledare om inte alla föräldrar kan vara på plats. För barn med särskilda behov krävs också extra ledare. Likaså vet vi att flickor generellt föredrar aktiviteter med trygga ledare som är närvarande och kan se varje barns behov. Det är svårt att ange ett exakt antal ledare. Gör en bedömning tillsammans med ansvarig chef och med gruppen kring hur många ledare som är lämpligt för varje tillfälle. I början kan det vara så att få barn kommer, och sen helt plötsligt kan det komma väldigt många barn när informationen nått fram. Det ska kännas tryggt för både ledare och barn, och därför rekommenderas att löpande utvärdera detta. Ta aldrig emot fler deltagare än vad som är säkert för utrymmet/lokalen.

### ***Hur länge går ett enskilt barn på barnvänlig plats?***

Det finns ingen gräns, men det är viktigt att den barnvänliga platsen inte ersätter förskola eller skola. Alla barn har rätt till skola och förskola. Ett barn ska inte delta med syftet att föräldrarna kan göra andra ärenden. En barnvänlig plats ska komplettera annat stöd som samhället ger och länka barn vidare till skola och förskola vid behov, eventuellt även till andra aktiviteter på barnets fritid. En barnvänlig plats kan först ha ett akut syfte att lugna ett barn och förälder i en svår situation för att sedan övergå till något annat.

### ***Hur små eller stora barn kan delta på en barnvänlig plats?***

Varje barnvänlig plats ska vara trygg och säker, barnvänlig, inkluderande och stimulerande. Det är generellt mycket svårt att upprätthålla det om lokalen och antalet ledare inte är anpassat utifrån den varierande målgruppen som kommer. Det är viktigt att landa i vilka förutsättningar som finns och vad vi kan erbjuda för åldersspann. Kanske kan hela åldersspannet av barn delta eller så landar vi att det är bäst att hänvisa tonåringar till en annan plats och ha en undre gräns på 5 år. Det varierar utifrån behov och förutsättningar lokalt. Viktigt att påpeka är dock att små barn under tre år aldrig kan delta utan en förälder. Även om vi skulle vilja ha öppet för alla måste vi göra en avvägning vad som blir tryggt och säkert, barnvänligt, inkluderande och stimulerande för barnen och tryggt för alla ledare. Syftet är att skapa ett lugn och ge tillfälle för lek, där både ledare och barn trivs att vara.

### ***Varför är det viktigt att föräldrar deltar på en barnvänlig plats?***

En barnvänlig plats syftar främst till att erbjuda lek för barn och föräldrar som befinner sig i en svår situation. Det behöver inte alltid vara en förälder som barnet kommer med, vi vet att barn också kommer i sällskap med någon annan närstående vuxen. I svåra situationer vet vi att stressnivåerna både hos barn och vuxna är höga vilket gör att vuxna har svårare att komma ner i varv och leka med barnen. En barnvänlig plats kan erbjuda lek och skratt i en svår situation och vi kan hjälpa vuxna att hitta leken med sina barn. Att vara närvarande i lek med barn är läkande. Genom att stötta föräldrarna kan vi skapa en mer hållbar insats med förhoppningen om att barnen på sikt får det bättre även när dom är hemma. Föräldrar som är i en svår situation kan vara delaktiga i att driva den barnvänliga platsen. På så sätt kan också föräldrar stärkas genom att få ett nätverk och kontakter i lokalsamhället. Föräldrar kan vara en stor tillgång för att utveckla arbetet på en barnvänlig plats.

### ***Vilken roll har en aktivitetsledare?***

Lek- och aktivitetsledarens uppdrag är att skapa utrymme för lek och återhämtning, där viktiga vuxna för barnet leker tillsammans med barnet. Det bidrar till minskad stress för både barnet och den viktiga vuxna. En aktivitetsledare kan visa hur man gör och inspirera till att ha roligt. En aktivitetsledare bidrar till att platsen är trygg och säker, barnvänlig, inkluderande och stimulerande. En aktivitetsledare uppmärksammar om något barn eller familj verkar ha särskilda behov som gör att vi behöver länka vidare. En aktivitetsledare uppmärksammar och tar också vidare om den känner oro för ett barn och samlar in kunskap om målgruppens behov. En aktivitetsledare deltar också i in- och utcheckning med dom andra ledarna och bidrar till utvärdering och lärande i verksamheten.

För nivå II krävs också mer planering av en aktivitetsledare med ett bestämt schema över tid. I nivå II genomför aktivitetsledaren en incheckning - uppvärmning - huvudaktivitet – nedvarvning och ett avslut för varje pass.

### ***Vi möter barn och vuxna som pratar väldigt många olika språk, hur kan vi lösa den utmaningen?***

Försök att ha ledare som pratar olika språk representerade. Använd smarta appar och telefon för att översätta viktig information som inte får missuppfattas till exempel om föräldraansvar eller om något har hänt. Använd bildstöd och gester som finns, bildstöd finns [här](#).

### ***Hur lyckas vi rekrytera och behålla volontärerna på den barnvänliga platsen?***

I VUPPEN (verksamhetsutvecklarprocessen) finns inspiration och tips att utgå från (under uppdatering).

Vi bör se till så att vi tajmar rekryteringen av volontärer så att de hinner introduceras och utbildas i lagom tid till att vi drar igång. Försök att samla volontärer för en uppstart, när det inte går kan vi ha löpande introduktion som går att ta del av digitalt. Det kan vara bra att förklara att det kan ta lite tid innan verksamheten är på gång. Att göra volontärerna delaktiga i utvecklingen av en Barnvänlig plats är ett tips för att öka och bibehålla engagemanget över tid. Det finns olika aktiviteter som kan hålla engagemanget levande över tid till exempel att ha volontärträffar, stämma av schema, bolla olika utmaningar och erbjuda löpande fortbildning. Att ge av sin tid, att få något på CVt, ett diplom eller presentkort kan vara värdefullt. Att tex ställa in en aktivitet för att erbjuda en pizzakväll eller rolig team-buildande aktivitet kan ge oss mer kraft över tid.

### ***Hur gör vi med mat eller fika på en barnvänlig plats?***

Om det finns förutsättningar är det bra att erbjuda mellanmål eller fika beroende på tidpunkt. Viktigt att ha koll på allergier och matpreferenser. Om vi erbjuder mat säkerställ att vi har kapacitet och tid för detta och att vi kan följa de riktlinjer som gäller vid servering.

### ***Vad gör vi inte på en barnvänlig plats?***

Det finns vissa gränser vi behöver följa på en Barnvänlig Plats. Vi byter inte blöja på mindre barn. Vi ger inte heller barn medicin eller smärtstillande. Om dessa behov uppstår behöver vi involvera barnets förälder. Vi låter inte en föräldrar lämna ett mycket ledset barn ensamt hos oss. Vi lämnar inte den Barnvänliga platsen med barngruppen utan att ha meddelat föräldrarna att i dag ska vi till exempel vara ute en timme eller sätta upp en lapp om vi är på gräsmattan utanför etc.

### ***Kan team-up användas som metod på en barnvänlig plats?***

Team-Up kan användas som metod på en barnvänlig plats om rätt förutsättningar finns för en nivå III insats. För Team-Up krävs särskild utbildning och att man följer en förutbestämd plan som inte får ändras.